

Asia: VN/1169/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Esityksen pääasiallinen sisältö

1. Ansiotuloverotuksen perusteisiin tehdään indeksitarkistus kaikkiin muihin tuloluokkiin paitsi kahteen ylimpään.
2. Työtulovähennystä korotetaan 100 miljoonalla eurolla painottuen pieni- ja keskituloisiin. Vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 50 eurolla jokaista verovelvollisen huollettavana olevaa alaikäistä lasta kohden. Yksinhuoltajille annetaan korotus kaksinkertaisena.
3. Ansiotulovähennys poistetaan ja se korvataan työtulovähennyksen korotuksella. Näin lisätään kuntien verotuloja ja parannetaan kunnallisverotuksen efektiivisyyttä.
4. Eläketulon verotusta kiristetään pienentämällä eläketulovähennystä.
5. Kotitalousvähennystä supistetaan noin 100 miljoonalla eurolla. Muutos toteutetaan siten, että vähennyksen enimmäismäärä alennetaan 1 600 euroon, korvausprosentti työkorvauksissa 35 prosenttiin (palkoissa 13 prosenttiin) sekä nostetaan omavastuuosuus 150 euroon.
6. Ajonaikana nollapästäiseksi katsottavien työsuhteautojen verotusarvon alentamista 170 eurolla kuukaudessa jatketaan vuoden 2029 loppuun.
7. Työnantajan koulutusvähennys poistetaan.

8. Työnantaja voi nykyistä laajemmin kustantaa työntekijälle verovapaasti työskentelypaikan sijainnista johtuvia muuttokustannuksia sekä viranomaisrekisteröinneistä ja niiden hoitamiseksi ulkopuoliselta palveluntarjoajalta ostetuista palveluista syntyneitä kuluja. Lisäksi ehdotetaan lakiin kirjattavaksi, että työnantajan kustantama kulttuuri-, kieli- ja muu vastaava valmennus olisi työntekijälle verovapaa etuus rajat ylittävän työskentelyn tilanteissa.

Akava kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa ja lausuu näkemyksensä seuraavaa:

Ehdotus 1

Hallituksen ohjelman ja vakiintuneen käytännön mukaan ansiotuloverotuksen veroperusteisiin (tuloveroasteikon tuloajat ja vähennykset) tehdään vuosittain indeksitarkistus joko ansiotaso- tai kuluttajahintaindeksin muutoksen perusteella sen mukaan, kumpi näistä kahdesta indeksistä on kasvanut nopeammin.

Tuloverotuksen veroperusteiden indeksitarkistus pitäisi aina tehdä täysimääräisenä. Sen tarkoitus on pitää tulonsaajien veroprosentit keskimäärin ennallaan. Jos verotusta halutaan keventää tai kiristää, siitä pitäisi päättää erikseen. Näin menetellen veropäätökset olisivat läpinäkyviä ja mahdolliset veromuutokset helppoja jäljittää pitkänkin ajan jälkeen. Veromuutokset ymmärrettäisiin paremmin ja niiden taustoista olisi helpompi olla samaa mieltä.

Ehdotukset 2, 3 ja 4

Ansiotulovähennyksestä luovutaan, työtulovähennystä kasvatetaan, sen ehtoja muutetaan ja eläketulovähennystä supistetaan. Vaikutukset keskimääräisiin veroprosentteihin vaihtelevat, mutta ovat valtaosalle varsin pieniä.

Näissä ehdotuksissa huomio kannattaa kiinnittää lopputuloksen (veroasteiden) sijasta itse järjestelmään. Suomalainen verojärjestelmä on monimutkainen, eikä tällainen yksityiskohtien muokkaaminen tee siitä yhtään helpommin ymmärrettävää, pikemminkin päinvastoin.

Akava ehdottaa, että Suomen koko verojärjestelmän toimivuus arvioitaisiin kokonaisuutena uudelleen. Mietittäisiin, millainen verojärjestelmä palvelee meitä tulevaisuudessa parhaiten. Luovuttaisiin jatkuvista pienistä veroparametrien viilauksista, jotka eivät takaa, että kokonaisuus säilyy parhaana mahdollisena.

Ehdotus 5

Akava vastustaa kotitalousvähennyksen supistamista.

Kotitalousvähennys on tasapuolinen, koska vähennys tehdään maksetusta verosta. Pienituloiset ja suurituloiset saavat yhtä suuren vähennyksen samansuuruisesta palvelun hankinnasta. Omavastuuosuuden kasvattaminen rajaa entisestään pienet palveluiden hankinnat vähennyksen ulkopuolelle. Niinpä matalilla tulotasoilla kotitalousvähennyksen käyttö luultavasti vähenee.

Korvausprosentin alentaminen ja vähennyksen enimmäismäärän leikkaaminen vähentävät kotitalousvähennyksen käyttöä kaikilla tulotasoilla. Palveluiden ostot ja palveluita tarjoavien alojen työpaikat vähenevät. Kotitaloudet tekevät itse enemmän töitä, jotka aiemmin on ostettu edes osittain. Se vie aikaa pois oman erikoisalan töiden tekemiseltä. Suunta on täysin väärä.

Kotitalousvähennyksen supistaminen voi myös lisätä harmaata taloutta.

Ehdotus 6

Akava kannattaa ehdotusta jatkaa ajonaikana nollapäästöiseksi katsottavien työsuhdeautojen verotusarvon alentamista 170 eurolla kuukaudessa vuoden 2029 loppuun.

Suomen autokanta uudistuu ja sähköistyy hitaasti. Työsuhdeautot ovat leasing kautensa jälkeen tärkeä osa vähän käytettyjen ja korkealaatuisten autojen tarjontaa ja autokannan modernisointia.

Ehdotus 7

Akava huomauttaa, että työuran aikaisen oppimisen merkitys vain kasvaa jatkossa. Sen vuoksi tarvitaan jokin korvaava keino, jolla jatkuvaa oppimista edistävää koulutustoimintaa tuetaan. Verokannustimet täytyy pitää mukana muiden työkalujen ohella.

Ehdotus 8

Akava kannattaa ehdotusta, että työnantaja voisi nykyistä laajemmin kustantaa työntekijälle verovapaasti erilaisia työskentelypaikan sijainnista johtuvia kustannuksia.

